

**ФІЗИЧНА ОСОБА-ПІДПРИЄМЕЦЬ
КОГУТ МИХАЙЛО ЯРОСЛАВОВИЧ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом

№06-ПК/2026 від 11.03.2026 р.

ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації педагогічних працівників
закладів загальної середньої освіти
«Підготовка до третього етапу сертифікації педагогічних працівників:
вивчення практичного досвіду педагогічної діяльності»

Дрогобич — 2026

Розробник: Когут Михайло Ярославович, вчитель математики, фізики, фінансової грамотності Ліцею №1 імені Івана Франка Дрогобицької міської ради Львівської області, сертифікований вчитель математики 2023 року, експерт з сертифікації, лауреат Львівського обласного етапу Всеукраїнського конкурсу «Учитель року-2026» в номінації «Математика», перша кваліфікаційна категорія, старший вчитель.

Напрямок підвищення кваліфікації:

- сучасні підходи до навчання в Новій українській школі на рівні базової середньої освіти (ГХЗВ)

Розроблено на основі типової програми: Типової програми підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти», наказ МОН № 904 від 12 жовтня 2022 року.

Термін дії програми: з 11.03.2026 до 11.03.2031 року (*програма оновлена / продовжена*).

Рецензенти:

Гордієнко Ірина Валеріївна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри математики та економіки Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, вчитель математики Ліцею №2 Дрогобицької міської ради.

Онисько Любов Степанівна – консультант комунальної установи «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» Дрогобицької міської ради Львівської області, учитель математики Дрогобицького наукового ліцею імені Богдана Лепкого Дрогобицької міської ради Львівської області, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, вчитель-методист, тренер НУШ.

©ФОП Когут М.Я.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми.

У сучасних умовах реформування системи освіти в Україні важливого значення набуває підвищення професійної майстерності педагогічних працівників та забезпечення якості освітнього процесу. Одним із механізмів професійного зростання педагогів є сертифікація педагогічних працівників, яка спрямована на виявлення та підтримку педагогів, що демонструють високий рівень професійної компетентності та впроваджують сучасні підходи до навчання і виховання учнів.

Третій етап сертифікації передбачає вивчення практичного досвіду роботи педагогічного працівника, що включає спостереження за проведенням навчальних занять, аналіз організації освітнього процесу, використання сучасних педагогічних технологій та створення освітнього середовища, яке сприяє розвитку ключових компетентностей учнів.

У зв'язку з цим особливої актуальності набуває підготовка педагогічних працівників до проходження зазначеного етапу сертифікації. Педагоги потребують систематизації знань щодо вимог до проведення уроку, демонстрації професійних компетентностей, організації освітнього процесу відповідно до принципів Концепції «Нова українська школа» та Державного стандарту базової середньої освіти.

Реалізація програми сприятиме підвищенню рівня професійної підготовки педагогічних працівників до проходження третього етапу сертифікації, удосконаленню їхньої педагогічної діяльності, розвитку здатності аналізувати власний педагогічний досвід, презентувати результати професійної діяльності та впроваджувати сучасні методики навчання.

Цільова група: учителі закладів загальної середньої освіти, які беруть участь у реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти в пілотних (10) класах; забезпечують реалізацію Державного стандарту базової середньої освіти в другому циклі базової середньої освіти (базове предметне навчання).

Обсяг (тривалість): 30 академічних годин (1 кредит ЄКСТ).

Особливості реалізації програми: модульний принцип (гнучкість), програму створено за принципом окремих, логічно завершених модулів. Графік освітнього процесу складається відповідно до умови проведення занять у вільний від роботи час учасників навчання. Тривалість підвищення кваліфікації за даною програмою становить від одного тижня.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: дистанційна

Мета підвищення кваліфікації: Професійний розвиток педагогічних працівників шляхом удосконалення та розвитку їхніх професійних компетентностей, необхідних для успішного проходження третього етапу сертифікації педагогічних працівників, зокрема щодо демонстрації практичного досвіду педагогічної діяльності, організації освітнього процесу відповідно до вимог

Концепції «Нова українська школа» та Державного стандарту базової середньої освіти.

Метою програми є також поглиблення знань педагогічних працівників щодо сучасних підходів до організації навчального процесу, використання ефективних педагогічних технологій, створення безпечного та мотивувального освітнього середовища, формування ключових і предметних компетентностей учнів, а також розвиток здатності педагогів до аналізу, узагальнення та презентації власного педагогічного досвіду.

Реалізація програми спрямована на підвищення професійної майстерності педагогічних працівників, розвиток їхньої здатності здійснювати педагогічну рефлексію, оцінювати ефективність власної педагогічної діяльності та демонструвати високий рівень професійної компетентності під час проходження третього етапу сертифікації.

Завдання підвищення кваліфікації:

- поглибити знання педагогічних працівників щодо нормативно-правових засад проведення сертифікації педагогічних працівників та особливостей проходження третього етапу сертифікації;
- ознайомити педагогічних працівників із вимогами до вивчення практичного досвіду педагогічної діяльності під час третього етапу сертифікації;
- удосконалити професійні компетентності педагогічних працівників щодо організації освітнього процесу відповідно до принципів Концепції «Нова українська школа» та вимог Державного стандарту базової середньої освіти;
- розвивати вміння педагогічних працівників ефективно застосовувати сучасні методи, форми та технології навчання в освітньому процесі;
- формувати здатність педагогічних працівників до аналізу та рефлексії власної педагогічної діяльності;
- удосконалити вміння педагогічних працівників презентувати результати власної педагогічної діяльності та демонструвати практичний досвід роботи;
- сприяти розвитку здатності педагогічних працівників створювати сучасне освітнє середовище, що забезпечує формування ключових компетентностей учнів;
- розвивати готовність педагогічних працівників до професійного саморозвитку та постійного вдосконалення педагогічної майстерності.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

Формування та розвиток професійних компетентностей учителя до виконання трудових функцій:

А2. Предметно-методична компетентність, через здатність ефективно планувати та організовувати освітній процес, застосовувати сучасні методи, форми та технології навчання, демонструвати практичний досвід педагогічної діяльності та забезпечувати формування ключових і предметних компетентностей учнів.

А3. Інформаційно-цифрова компетентність, через здатність ефективно використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній діяльності, застосовувати цифрові освітні ресурси для організації навчального процесу та підвищення його ефективності.

Б3. Компетентність педагогічного партнерства, через здатність вибудовувати ефективну взаємодію з учнями, батьками та колегами на засадах партнерства, взаємної поваги та співпраці.

Г1. Прогностична компетентність, через здатність планувати освітній процес, прогнозувати результати навчальної діяльності учнів та визначати ефективні шляхи досягнення освітніх результатів.

Г2. Організаційна компетентність, через здатність ефективно організовувати освітній процес, створювати сприятливе освітнє середовище та забезпечувати результативність навчальної діяльності учнів.

Г3. Оцінювально-аналітична компетентність, через здатність здійснювати об'єктивне оцінювання навчальних досягнень учнів, аналізувати результати навчання та використовувати їх для вдосконалення освітнього процесу.

Д1. Здатність до навчання впродовж життя, через готовність до постійного професійного розвитку, удосконалення педагогічної майстерності та впровадження інноваційних підходів у педагогічній діяльності.

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

Після завершення навчання за програмою учасники отримають знання та розуміння:

- нормативно-правових засад проведення сертифікації педагогічних працівників та особливостей проходження третього етапу сертифікації;
- вимог до організації освітнього процесу відповідно до принципів Концепції «Нова українська школа» та Державного стандарту базової середньої освіти;
- сучасних підходів до планування та проведення навчальних занять, спрямованих на формування ключових і предметних компетентностей учнів;

- принципів створення безпечного, психологічно комфортного та мотивувального освітнього середовища;
- основних підходів до аналізу та оцінювання результатів навчальної діяльності учнів.

Після навчання за програмою учасники зможуть:

- ефективно організовувати освітній процес відповідно до сучасних вимог та принципів педагогіки партнерства;
- застосовувати сучасні методи, форми та технології навчання у професійній діяльності;
- демонструвати власний практичний досвід педагогічної діяльності під час проходження третього етапу сертифікації;
- здійснювати педагогічну рефлексію та аналізувати ефективність власної педагогічної діяльності;
- застосовувати інструменти оцінювання навчальних досягнень учнів та аналізувати результати навчання;
- організовувати ефективну взаємодію з учнями, батьками та колегами на засадах педагогічного партнерства;
- здійснювати професійний саморозвиток та вдосконалювати педагогічну майстерність.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації:

Оцінювання результатів підвищення кваліфікації здійснюється з метою визначення рівня сформованості професійних компетентностей педагогічних працівників відповідно до Професійного стандарту вчителя, зокрема предметно-методичної, інформаційно-цифрової, емоційно-етичної компетентності, компетентності педагогічного партнерства, прогностичної, організаційної, оцінювально-аналітичної компетентностей та здатності до навчання впродовж життя.

Оцінювання результатів навчання передбачає виконання учасниками тестових завдань, практичних робіт та підсумкового практичного завдання.

Оцінювання практичних завдань здійснюється за такими критеріями:

1. Демонстрація практичного досвіду педагогічної діяльності

- відповідність педагогічної діяльності вимогам сучасного освітнього процесу;
- використання ефективних методів, форм і технологій навчання;
- спрямованість діяльності на формування ключових та предметних компетентностей учнів.

2. Методична доцільність організації освітнього процесу

- логічність структури навчального заняття;
- відповідність методів навчання освітній меті;
- використання сучасних педагогічних підходів.

3. Організація педагогічної взаємодії

- застосування принципів педагогіки партнерства;
- створення безпечного та сприятливого освітнього середовища;
- ефективна взаємодія з учнями.

4. Здатність до педагогічної рефлексії

- аналіз результатів власної педагогічної діяльності;
- здатність визначати сильні сторони та напрями професійного вдосконалення;
- використання результатів аналізу для покращення освітнього процесу.

Підсумковим результатом навчання є підготовка та представлення учасником практичного продукту, який може включати:

- розроблення фрагмента навчального заняття або освітнього заходу;
- аналіз та презентацію власного педагогічного досвіду;
- підготовку методичних матеріалів, що демонструють ефективні підходи до організації освітнього процесу.

Документ про підвищення кваліфікації: сертифікат про підвищення кваліфікації.

Вартість: 1000 грн

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програмою передбачено опрацювання теоретичних матеріалів, презентацій, інструкцій та довідкових ресурсів; виконання практичних завдань; проходження тестування; заповнення рефлексивних форм та обговорення результатів навчання.

Особливістю реалізації програми є її практико-орієнтований характер, що передбачає поєднання теоретичної підготовки з виконанням практичних завдань,

спрямованих на підготовку педагогічних працівників до проходження третього етапу сертифікації, демонстрацію практичного досвіду педагогічної діяльності, удосконалення методики організації освітнього процесу відповідно до вимог Концепції «Нова українська школа» та Державного стандарту базової середньої освіти.

Самостійна робота передбачає опрацювання навчальних матеріалів, аналіз нормативно-правових документів щодо проведення сертифікації педагогічних працівників, виконання практичних завдань, аналіз власної педагогічної діяльності, підготовку методичних матеріалів, а також розроблення фрагментів навчальних занять із використанням сучасних методів і технологій навчання.

Після завершення кожного модуля учасники виконують модульне практичне завдання, яке передбачає аналіз власної педагогічної діяльності, розроблення фрагментів навчальних занять, підготовку методичних матеріалів або презентацію власного педагогічного досвіду.

Зміст програми складається з 3 модулів та 9 взаємопов'язаних тем.

На завершальному етапі навчання учасники презентують підсумковий практичний продукт, що демонструє їхній практичний досвід педагогічної діяльності.

Учасники, які успішно виконали модульні практичні завдання та презентували підсумковий практичний продукт, отримують сертифікат про підвищення кваліфікації обсягом 30 академічних годин (1 кредит ЄКТС).

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає:

30 год, з них:

3 год — лекційні заняття;

15 год — практикум;

6 год — самостійна робота;

6 год — контрольні заходи.

Навчально-тематичний план

Назва навчальних тем	Лекції	Практикум	Самостійна робота	Контроль знань	Усього
МОДУЛЬ 1. Нормативно-правові та методичні засади сертифікації педагогічних працівників					
Тема 1.1. Нормативно-правові засади проведення сертифікації педагогічних працівників	1	1	1	–	3
Тема 1.2. Особливості третього етапу сертифікації: вивчення	–	2	1	1	4

практичного досвіду педагогічної діяльності					
Тема 1.3. Вимоги до організації сучасного освітнього процесу відповідно до Концепції НУШ	–	2	–	1	3
Разом за модулем 1	1	5	2	2	10
МОДУЛЬ 2. Демонстрація та аналіз практичного досвіду педагогічної діяльності					
Тема 2.1. Сучасні підходи до планування та проведення навчальних занять	1	1	1	–	3
Тема 2.2. Методи та технології навчання в умовах Нової української школи	–	2	1	1	4
Тема 2.3. Аналіз та рефлексія педагогічної діяльності	–	2	–	1	3
Разом за модулем 2	1	5	2	2	10
МОДУЛЬ 3. Презентація практичного досвіду педагогічної діяльності					
Тема 3.1. Організація педагогічного партнерства та створення освітнього середовища	1	1	1	–	3
Тема 3.2. Методи оцінювання навчальних досягнень учнів та аналіз результатів навчання	–	2	1	1	4
Тема 3.3. Підготовка та презентація власного педагогічного досвіду	–	2	–	1	3
Разом за модулем 3	1	5	2	2	10
Усього	3	15	6	6	30

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. Нормативно-правові та методичні засади сертифікації педагогічних працівників

Тема 1.1. Нормативно-правові засади проведення сертифікації педагогічних працівників

Нормативно-правове забезпечення сертифікації педагогічних працівників в Україні. Основні положення законодавчих та нормативних документів, що

регламентують проведення сертифікації. Мета, завдання та етапи сертифікації педагогічних працівників. Роль сертифікації у підвищенні якості освіти та професійному розвитку педагогів. Права та обов'язки учасників сертифікації.

Тема 1.2. Особливості третього етапу сертифікації педагогічних працівників

Зміст і процедура проведення третього етапу сертифікації. Вивчення практичного досвіду педагогічної діяльності як складова сертифікації. Спостереження за організацією освітнього процесу, аналіз навчальних занять та освітнього середовища. Критерії оцінювання педагогічної діяльності під час третього етапу сертифікації.

Тема 1.3. Вимоги до організації освітнього процесу відповідно до Концепції «Нова українська школа»

Основні принципи Концепції «Нова українська школа». Компетентнісний підхід у навчанні. Формування ключових компетентностей учнів. Використання сучасних педагогічних методів і технологій навчання. Створення безпечного, мотивувального та інклюзивного освітнього середовища.

МОДУЛЬ 2. Демонстрація та аналіз практичного досвіду педагогічної діяльності

Тема 2.1. Сучасні підходи до планування та проведення навчальних занять

Планування освітнього процесу відповідно до сучасних освітніх вимог. Структура сучасного уроку. Визначення мети та очікуваних результатів навчання. Використання різних форм організації навчальної діяльності учнів. Забезпечення активної участі учнів у навчальному процесі.

Тема 2.2. Використання ефективних методів та технологій навчання

Сучасні педагогічні технології та їх використання в освітньому процесі. Методи активізації пізнавальної діяльності учнів. Організація дослідницької, проєктної та групової діяльності учнів. Використання інтерактивних методів навчання для розвитку критичного мислення.

Тема 2.3. Аналіз та рефлексія педагогічної діяльності

Методи аналізу педагогічної діяльності. Педагогічна рефлексія як важливий інструмент професійного розвитку. Самооцінювання педагогічної діяльності. Визначення сильних сторін педагогічної практики та напрямів подальшого професійного вдосконалення.

МОДУЛЬ 3. Презентація практичного досвіду педагогічної діяльності

Тема 3.1. Педагогічне партнерство в освітньому процесі

Педагогіка партнерства як важливий принцип організації сучасного освітнього процесу. Взаємодія вчителя, учнів та батьків. Формування довірливих

взаємин між учасниками освітнього процесу. Створення позитивного освітнього середовища.

Тема 3.2. Оцінювання результатів навчальної діяльності учнів

Основні підходи до оцінювання навчальних досягнень учнів. Формувальне та підсумкове оцінювання. Методи аналізу результатів навчальної діяльності учнів. Використання результатів оцінювання для вдосконалення освітнього процесу.

Тема 3.3. Підготовка та презентація власного педагогічного досвіду

Аналіз, узагальнення та систематизація власного педагогічного досвіду. Підготовка матеріалів для демонстрації практичного досвіду педагогічної діяльності. Представлення результатів професійної діяльності. Використання методичних матеріалів, презентацій та інших засобів для ефективної презентації педагогічного досвіду.

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань

1. Аналіз нормативно-правових документів щодо проведення сертифікації педагогічних працівників.
2. Визначення особливостей організації освітнього процесу відповідно до вимог Концепції «Нова українська школа».
3. Аналіз структури сучасного уроку та визначення ефективних методів організації навчальної діяльності учнів.
4. Розроблення фрагмента навчального заняття із застосуванням сучасних методів та технологій навчання.
5. Аналіз прикладів педагогічної діяльності з метою визначення ефективних педагогічних практик.
6. Проведення самоаналізу власної педагогічної діяльності.
7. Розроблення методичних матеріалів для демонстрації власного педагогічного досвіду.
8. Підготовка та презентація фрагмента навчального заняття або освітнього заходу.
9. Узагальнення та представлення власного педагогічного досвіду.

3.2. Орієнтовний перелік питань для самостійного опрацювання

1. Нормативно-правові засади проведення сертифікації педагогічних працівників в Україні.
2. Особливості проходження третього етапу сертифікації педагогічних працівників.
3. Вимоги до організації освітнього процесу відповідно до Концепції «Нова українська школа».
4. Сучасні підходи до планування та проведення навчальних занять.
5. Методи та технології навчання в умовах сучасної школи.

6. Педагогічна рефлексія як інструмент професійного розвитку вчителя.
7. Педагогіка партнерства в освітньому процесі.
8. Підходи до оцінювання результатів навчальної діяльності учнів.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 №2145-VIII.
2. Закон України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 №463-IX.
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2018 №1190 «Про затвердження Положення про сертифікацію педагогічних працівників».
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 14.01.2025 №31 «Про внесення змін до Положення про сертифікацію педагогічних працівників».
5. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 №988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа”».
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 №898 «Про затвердження Державного стандарту базової середньої освіти».
7. Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 №1225 «Про затвердження професійного стандарту “Вчитель закладу загальної середньої освіти”».
8. Наказ Міністерства освіти і науки України від 28 жовтня 2025 р. № 1414 «Про деякі питання проведення сертифікації педагогічних працівників у 2026 році».

Основна література

1. Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи. Київ : Міністерство освіти і науки України, 2016.
2. Бібік Н. М. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи. Київ : К.І.С., 2019.
3. Пометун О. І., Пироженко Л. В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : науково-методичний посібник. Київ : А.С.К., 2018.
4. Сухомлинська О. В. Педагогіка партнерства в умовах Нової української школи. Київ : Педагогічна думка, 2019.
5. Величко Н. Сертифікація – шлях сміливих учителів. Освіта України. № 42–43, 31 жовтня 2022 р.

Додаткова література

1. Сертифікація педагогічних працівників : інформаційні матеріали Державної служби якості освіти України. URL: <https://sqe.gov.ua>
2. Етап III. Вивчення практичного досвіду роботи учасників сертифікації : офіційна сторінка Державної служби якості освіти України. URL: <https://sqe.gov.ua/diyalnist/sertifikaciya/uchasniku-sertifikacii/etap-iii-vivchennya-praktichnogo-dosvid/>
3. Гурак Руслан: Сертифікація педпрацівників – місія якісних змін у системі освіти. URL: <http://osvita.ua/school/teachercertification/88318/?fbclid=IwAR2KOoidqmLLgQK0o5mO6X8Ju2HduHBDNwej459OUe4xF4ONMhvUmufPg0>
4. Ціннісні орієнтири сучасної української школи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/Serpneva%20conferentcia/2019/Presentation-RomanStesichin.pdf>